

Tilbygninger til Højskolen, men vi maa da ogsaa tage i Betragtning, at saa maa der gives større Summer til Understøttelse. Jeg tror, at den Sum, der nu for Tiden gives i Henhold til Lov til trængende Elever, maa betydelig forøges. Endvidere har det vist sig, at Læreruddannelsen ogsaa har faaet sin Afdeling ved Højskolen, maaske nærmest for Lærerinder. Det er vist rigtigt, men det skal ogsaa tages i Betragtning, at der her kommer en hel Del trængende og fattige Elever, som ellers ikke vilde komme efter den Aand, hvori Loven er given. I Henhold til disse Udvidelser tror jeg, det er rigtigst, at der, som den ærede Ordfører antydede, gives et større Beløb til trængende Elever ved Højskolerne. Den Sum, der nu gives, er jo 180,000 Kr. af de 300,000 Kr., der i alt ydes. Den anden Sum, de 120,000 Kr., der gives til Skolerne, har jeg en lille Smule i Kikkerten. Jeg tror, den kunde beskæres noget, jeg tror, vi have Højskoler, som leve paa en lidt kunstig Vis paa denne Konto, og jeg vil henstille til den ærede Kultusminister, at han lader sin Tilsynsmand efterse lidt nøje, hvad det er for Elever, man sidder med, om det er ens egne Tjenestepiger og Tjenestekarle, der muligvis komme ind en Time eller to en Gang imellem, om det er enkelte unge Folk i Byen, der gaa hen en Dag eller maaske nogle faa Timer og saa regnes med i Elevantallet. Meningen med denne Bevilling har dog ikke været, at den skulde opretholde nogle kunstige Skoler, der ikke kunne staa paa egne Ben. Jeg henstiller altsaa til den ærede Kultusminister, at han faar sin Tilsynsmand til lidt nøjere at efterse, hvad det er for Elever, man regner med, naar man regner Elevantallet op.

Jeg kommer nu til et Punkt, hvor jeg desværre er i Uoverensstemmelse med hele Finansudvalget, og jeg gør mig derfor naturligvis ikke noget Haab om, at jeg skulde udrette det, jeg ønsker, ved at tale imod. Imidlertid vil jeg i alt Fald have den Tilfredsstillelse at have udtalt min Mening. For en Del Aar tilbage og særlig gennem 70'erne lød det stadig fra Højres Side, naar Universitetets Forhold vare til Behandling, at dersom Universitetet opspiste sin Formue, endte det med, at Kunst og Videnskab bleve ødelagte. Vi fik at høre til enhver Tid, at det var den Frygt, man havde, at Folketinget ikke var venlig sindet over for Universitetet, og ikke vilde yde, hvad der skulde til. Denne Tale have vi ikke hørt de sidste 14—15 Aar, og med

god Grund, for det kan ikke nægtes, at dette Ting er meget beredvilligt gaaet ind paa de Krav, der stilledes fra Universitetets Side, og Kravene have været store. Man ser hvert Øjeblik, at der opdukker et nyt Fag, man deler Arbejdet inden for Professoraterne, giver det ny Fag et eller andet Navn og siger, at under dette skjuler der sig en Videnskab, som har umaadelig Betydning. Man fremsætter Forslag og faar ansat Professorer, Docenter osv. i meget stort Tal. Det kan være, at det i de fleste Tilfælde er rigtigt for Videnskabens Skyld, men jeg har ogsaa en lille Anelse om, at det undertiden sker for at faa visse Personer stukket ind i visse Forhold. Der er under Kultusministeriets ekstraordinære Budget, § 26, Nr. 42 en Bevilling, der hedder: 10,000 Kr. til folkelig Universitetsundervisning, særlig for Landet. Tanken har vist været god, da den blev fremsat, og at den har slaaet noget an, er sikkert. anbefalingen, der findes i Ministerens Skrivelse, er imidlertid saa løs, at enhver, som læser den, maa sige sig selv, at her kan ikke siges noget bestemt, det, man bedst kan sige, er, at der nu er oprettet en Del Foreninger omkring i Landet, ca. 52, og derfor har man ogsaa faaet Tilskuddet forøget. Tidligere gave vi 5,000 Kr., i Fjor 6,000 og nu forlanger man 10,000. Jeg tror nu ikke, at denne Undervisning, i det mindste endnu, har stor Betydning, om den kan faa det, er noget andet. Om det, at der i enhver lille Ravnekrog kan sidde en Rektor eller Overlærer eller Borgmester eller lignende, der faar lavet en lille Forening, bestaaende af nogle faa Embedsmænd, og saa kunne sige: Nu have vi stiftet en saadan Forening, nu kunne vi altsaa faa disse Foredrag afholdte, om det egentlig har saa stor Betydning, tror jeg ikke; om det rigtigt kan komme ind under dette Forlangende, betvivler jeg i højeste Grad. Jeg tror snarere, at mange af de Foredrag, der holdes, ere en Slags Eksperimenteren for at fremkalde Taleevnen hos visse unge Mænd. Om dette egentlig skulde have saa stor Betydning, at vi skulde gaa til at forhøje dette Tilskud til 10,000 Kr., har jeg en Tvivl om. Dog er det ikke det, jeg nærmest vil tale om, men derimod om, at Finansudvalget er gaaet med til at give det en bestemt Ordning i Fremtiden. Før var det dog kun saaledes, at denne Sum stod til Raadighed, man kunde fradrage den, naar man fandt, at Sagen ikke mere var tidssvarende. Men nu kommer Finansudvalget med en Ændring, der gaar ud paa, at af de 10,000